

UNIVERSUL LITERAR

UN COPIL UCIS DE CURENTUL ELECTRIC. — (Vezi explicația).

CRONICĂ DE VARĂ

Când demonul vilegiaturii, odată cu primele zile ale lui Iulie, cade asupra Bucureștilor...

Mai sunt încă alții — nespun de mulți — cari au libertatea de a-și strămăta sălașul...

Dar existența asta de cârtiță ar fi îngrozitoare, dacă n'ar avea și părțile ei plăcute.

Se găsea pentru ei și alți cari iau în glumă nemorocul...

Pe părțile alică din cef păcați, cauti să memorați mai departe ca cellalți...

Bucureșteanul care rămâne totă vara în București...

Scrie: Eugen

CLAR DE LUNA

GUY de MONTMAYEUR

Abatele Marignan și moniștii cu adevărat mincinoși. Era un poet înalt...

Într-o iacobină în mod cu totul sincer că cunoaște Bucureștii...

Când cite odată și fiindă plimbarea prin aceste bisericuțe...

Nici odată n'ar fi murmurat ca toate acestea, într'un transport de pioasă emulație...

Revărsatul zorilor după convingerea sa, erau făcute pentru a arde vesela și pline de fân...

Inșă o ființă de pe lume disprețuia preotul: ura femeia, o ura inconștientă...

Adesea se pomenea că repetă așa în noaptea, cuvintele lui Crist:

„Femeie, între mine și tine ce desosebire este?” și el mai adăuga: „S'ar putea spune că Dumnezeu singur se simte nemulțumit de această faptură”.

Când ea era ispită ce conștience pe primul om, și care știa va continua mereu să d'aguruse...

Simțise adesea gingăria lor logodit de el — dar atâtea timp cât se știa inatacabil...

Femeia era pentru dânsul, cu adevărat, identică unei capcane...

O mai simțea în privirea Măriei și curmăzilor, în câștigărilor, în adormărilor...

Și apoi din Monastire, și scuturarea marelui, mărind și îndepind pași...

Câte odată, plimb de grație, fugos după câte o insectă de câmp...

Priveste unchiul, cât e de delugată, zău, în vîine s'o îmbolnăvesc...

Auzind această destăinare, re-simți o astfel de erozie înfricoșătoare...

Și o îndoaie, o neliniște vagă, nelămurită, îl covecea, simțea că se naște în el...

Și o îndoaie, o neliniște vagă, nelămurită, îl covecea, simțea că se naște în el...

Și o îndoaie, o neliniște vagă, nelămurită, îl covecea, simțea că se naște în el...

Și o îndoaie, o neliniște vagă, nelămurită, îl covecea, simțea că se naște în el...

se bărbierescă, și făcu trei tăieturi de la nas, până la urechi...

După cină, încercă să citească, fără să poată reuși...

Și cum dănașul expulzivă un spirit exaltat, unul din acele episoade...

În noaptea lui goliță, sălăvășă plimbă de dincolo de miazănoapte...

Se puse să respire cu putare, aspirând aerul, precum beșivă serb viroz...

În noaptea lui goliță, sălăvășă plimbă de dincolo de miazănoapte...

Se puse să respire cu putare, aspirând aerul, precum beșivă serb viroz...

În noaptea lui goliță, sălăvășă plimbă de dincolo de miazănoapte...

Se puse să respire cu putare, aspirând aerul, precum beșivă serb viroz...

În noaptea lui goliță, sălăvășă plimbă de dincolo de miazănoapte...

de oboseală și vorbi soldatului. Stea era totdeauna mut.

Și încrezător împăratul traversă Franța și se reurcă pe tron.

Dar iată că aliații reîncep a se rescula contra lui Napoleon.

El fără a-și pierde cumpătul, sculat de armate se bate în fiecare zi totdeauna viteaz, totdeauna învingător, dar totdeauna încrezător în viitor căci Stea era totdeauna mut.

În mijlocul acestor înfrângeri împăratul sfârși prin a se întreba dacă Stea n'a mințit.

Nu el n'a mințit.

Waterloo! iată Waterloo!

Lupta este aspră. Ultimul care singur resistă încă... Împăratul din vârful unei movile, inspectează câmpia. Înarmat cu un ochian el caută... caută Steaua. Și iată că îl zărește. Grenadierul este în picioare și se luptă în desperare. Deodată el cade, lovit de o bombă. Și împăratul, palid ca un cadavru lasă să scape din mâini luneta apropiindu-se.

— Stea aste aproape de-a muri... a vorbit?

În imaginația să, el crezu că vocea soldatului răsună la urechile sale, ca altădată la Brienna, și ca atunci el gândea că se vedea suit pe o piatră, alături de el un mic soldat de plumb.

Împăratul n'auze nimic. Împăratul nu vede nimic.

Atunci curajul îl reia.

— Cine știe. Totul nu este poate terminat?...

Stea nu este așa de grav rănit.

Și împăratul inspectă orizontul încrezător.

Dar iată că targela purtate de ambulante treceau pe dinaintea lui.

Ele defilau încet, trist, câte zece, câte două-zece câte trei-zece...

Deodată împăratul, între două recunosc pe soldatul Stea.

Ca un nebun, el descinse de pe cal și părăsind marșalii rămași înmurmuriți se aruncă pe rănit care era palid, teapăn ca un mort.

— Biet soldat! zise împăratul.

Pe urmă se adresă ambulanților.

— A vorbit?

— Nu Sire, este mut.

Și împăratul respiră. Dar iată că aude o voce înăbușită ieșită din cadavru zisului Stea:

— Împăratul este foarte obosit astă-seară, zise această voce. Și împăratul pentru prima oară în viața sa leșină.

La S-ta Elena împăratul se juca ca altă dată cu micii soldați de plumb. Ca altă el le făcea manevre conducându-i la victorii imaginare.

El trăgea cu urechea uncori, sperând că unul din ei va vorbi, salutându-l ca acela de odinioară cu dulcele nume de împărat.

Dar micii soldați de plumb sunt muți.

Nici odată ei nu vor mai vorbi.

Stea este mort... Împăratul este învins.

Micii soldați de plumb nu vor mai vorbi.

Lucia Neagoe

PROVERBE

Cine de cuvânt nu înțelege, nici de clomege.

Incarcă-ți dobitoacul până unde e socorul.

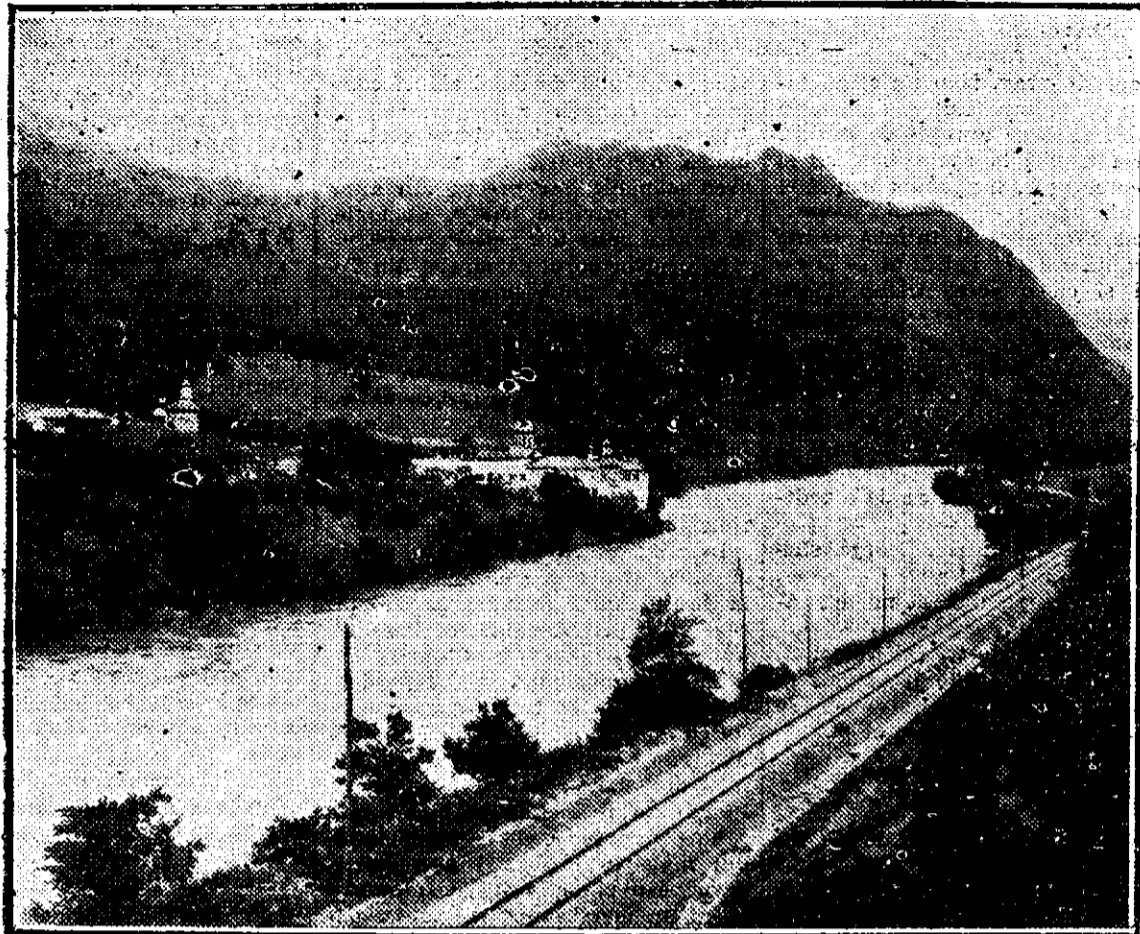
Cucul până nu vede mugur nu cântă.

Unde este stârvul acolo se adună coriile.

Cine are tovarăș nerod ajunge de pe pod în glod.

Unde sunt două cumnate casele s' nemăsurate.

VEDERE PE OLT

Una din cele mai frumoase din Oltenia, de o parte mănăstirea Cozia, de cealaltă calca ferată, în mijloc Oltul, iar în fund perspectiva Carpaților.

TREI GAROAFE

...Și să le porți în păr de vraj,
La piept... la cingătoare.
Acelea farmec l'ași simți,
Acelea înfiorare!...

Le-am sărutat de mii de ori
Și spusu-le-am tot dorul;
De vraj sărută-le și tu —
I-atât de sfânt fiorul!

De vraj sărută-le și tu
Atât de mândre's ele!...
Și'n fiecare floare-am pus,
Din dorurile mele...

De-o fi să le n'înțelegi, tu vin,
Te-astept surzătoare
Frumoasa mea cu ele 'n păr,
La piept saă cingătoare!...

Const. S. Spirescu

LEGENDE POPULARE

Dumnezeu și Sfântul Petru

Era odată o vreme, când Dumnezeu și cu sfântul Petru umblau pe pământ. Pe atunci lumea era bună și pământul curat (virgin). Astăzi, Dumnezeu și cu Sfântul Petru nu mai umblă pe pământ, pentru că lumea s'a făcut de tot rea și pământul este cu totul spurcat. Atunci când Dumnezeu și cu Sfântul Petru umblau pe pământ era o femeie săracă, și avea o casă de copii, toți mici ca ulcelele. Și vădana ceea neavând ce să le dea să mănânce, ei plângeau de foame; așa fel că îi se rupea inima de milă dacă i-ai fi auzit. Femeea ca să îi impace, pusese în foc o turtă de baligă de vacă spunându-le:

— Tăceți, dragii mamei copilași că, am pus în foc să se coacă o azimă de făină de grâu și s'a coace îndată și-ți mănca și vă veți sătura. Și bietii copii fiind ruși de foame și văzând că mă-sa îi tot amână cu scosul turtei din foc ca s'o mănânce, ei hojma o întrebau:

— Mamă, da nu s'a mai copt turtă? Da scoate-o că, fie cum o fi, că o mănăcăm și mai ne coaptă.

— Ica îndată, puil mamei, numai o leacă mai așteptați.

Că mult ați așteptat și puțin mai aveți de așteptat. Că dacă veți mai aștepta o leacă, ea se va coace mai bine și va fi mai bună și tot pentru voi va fi bine că, doar în sat la alții copii n'are s'o ducă mama. Ați auzit voi vorba că, cine rabdă un ceas, trăiește un an mai mult?

— Mamă, scoate-o, mamă, că nu mai putem aștepta, îi răspundeau ei.

Și tot așa vorbeau copiii cu mă-sa care-i tot amâna cu minciuna. Și pe când tot vorbeau ei așa, vine în casă la dansii doi uncheși, bătrâni, bătrâni. Și cum au intrat ei colo, au zis:

— Bună ziua, femeie!

— Mulțumim, dumneavoastră, moși bătrâni.

— Da, ce faci, ce lucrezi, femeie hăi?

— Ce să fac? Ia cu copilași aceștia, mânca-i-ar norocul că-s mici, mici toți și multe le trebuie și n'am nici de unele mă rog, ca o femeie vadană, săracă. Că, oricum ar fi omul, mare, mic, greul nu-l lasă; trebuie să mănânce și mai multe nu. Acum ei tot plâng de foame. Și neavând ce să le dau să mănânce, am pus o baligă în spuză și-i tot amăgesc că-i azimă de făină de grâu. Și cu atâta le mai opresc plânsul.

— Bine, femeie, pricepem noi ce spui tu. Da, ia scoate-o că-i coaptă.

Și scoțând femeia turtă o găsi de făină de grâu. Mare-i fu mirarea, când o văzu așa. O dădu la copii să o mănânce; li se păru miere. Dumnezeu prin puterea care este nemărginită, făcuse minunția ceea. Afară de asta îi umplu casa de aur. Atunci femeia văzând așa, înțelese că cei doi bătrâni, sunt Dumnezeu și cu Sfântul Petru. Acum Dumnezeu îi spuse:

— Uite, femeie hăi, acum ai bani, cu cari poți să faci orice. Fă-ți tie ce vrei, dar să nu uii și ce îi-oi spune eu. Să faci milostenii câte mai multe. Să te duci prin cutare loc și să ajuti pe toți oamenii amărâți, și necăjiți.

După asta Dumnezeu și cu sfântul Petru se duseră de acolo, unde vor fi avut treabă. În urmă femeia se duse pe unde-i spusese Dumnezeu și făcu

tot ce i se spusese. Mai pe urmă cum cându-se pe acolo, și adormind, cărei se trezi era în niște palate, făcute tot prin puterea lui Dumnezeu. Acum Dumnezeu se arătă acolo la dansa din nou. El o întreba dacă a făcut ce i-a poruncit și ea a răspuns că a făcut totul. Dumnezeu atunși îi spuse, că pentru că s'a ținut de vorbă, o face răgînă.

După asta Dumnezeu și cu Sfântul Petru ducându-se de acolo și mergând mult pe un drum, ajunse la o nuntă. Niște băieți răi, cum este obiceiul acestora, începură, să rădă de Dumnezeu și de sfântul Petru pe cari nu-i cunoșteau cine sunt, pentru că erau schimbați în doi unchiși, bătrâni. Atunci D-zeu, își vâri cărja în pământ c'un deget și spuse s'o scoată și nimeni n'au putut-o scoate. Dumnezeu o scoase numai c'un deget. Atunci se făcură acolo un lac mare de apă și înecă toată lumea.

N. Matcescu.

Ilustrația noastră colorată

Un copil ucis de curentul electric

Din Giurgiu s'a comunicat deunăzi „Univesului” știrea unei nenorociri întâmplată la casa mașinilor pentru alimentarea orașului cu apă.

Copilul Florca Drume Parvin, în vârstă de 13 ani, trecând de acasă spre vilele orașului, pe lângă casa mașinilor, a văzut că păsăricile ce se așezau pe două fire suspendate pe stâlpi de fer ca cele de la telegraf, cădeau jos moarte. Lucrul acesta îl făcu atât de curios, în cât se urcă sus pe stâlp să vadă ce este. Ajungând însă sus fu lovit de curentul electric și căzu jos mort.

Trecătorii, martori ai nenorocirii n'au mai putut da copilului nici un ajutor.

Ilustrația colorată din prima pagină a numărului nostru de azi reprezintă scena nenorocirii care a impresionat adânc tot orașul.

LITERATURA SĂRBA

LAZAR C. LAZAREVICI —

„WERTHER“

— Urmas —

Viata care acum se desprinde...

Când se scula și eși afară...

„D-voastră încă dormeați când a venit căruța mătusei lui Mladen...

În primul moment lui Jean îi păru bine...

Dar și cu asta i se ură și fu cuprins de nerăbdare...

— Uite numai să vezi ce spune asta...

— Cu plăcere, cu plăcere! îi zise Nedici...

— Cu plăcere, cu plăcere! îi zise Nedici...

gător; pe urmă am: „Deber des wesen der Gedankenleere...

— Vă rog ceva din Göthe!

— Mă rog, mă rog, cu plăcere!

Jean consimți, dar în ascuns...

— Am aci și pe „Werther“...

— L'am mai citit, zise Jean...

— Ce crazi! căți tineri nu s'au omorât...

Jean care-și aducea aminte ca prin vis...

— Asta-i tocmai ce-mi trebuie mie...

În această carte se povestește despre un tânăr oarecare...

Werther se îndrăgosti de ea foarte repede...

Jean la masă mânca foarte puțin...

„Eu îmi retrag piciorul îndărăt, dar o putere tainică mi-l duce înainte...

Se supără pe prietenul lui Werther...

când în când, să verse lacrimi în mâna ei...

— În adevăr ce plăcere mai ideală și mai nevinovată?

Jean consimți, dar în ascuns...

— Cu bine, cu bine fărtate...

Și mai-mai, fără să caute alte motive...

„Atunci, atunci veți fi cel mai fericit!”...

Citirea se prelungi până a doua zi la amiază...

Și în toată această activitate el nici odată n'a încercat să-și dea socoteală...

La această întrebare nu se poate răspunde așa de ușor...

Tot așa procedeză și oamenii în vârstă...

(Va urma).

Trad. de Constante

DIN HAZUL ALTORA

Un fel de boală

Un curios se duce să viziteze un ospiciu...

— Dar d-ta pentru ce ești închis aci?

— Pentru un fel de boală...

Dr. Pop-Avramescu

Fost intern al spitalelor civile

Cons. 1—5 și 6—8 s. pentru boala internă...

1 LEU CONSULTAȚIA

TANADUIREA

5. — CALEA SAHOVEI, — 5. Discret prin Bibescu-Vodă...

Advertisement for 'FLORA' soap with images of faces.

Advertisement for 'FLORA' soap with text 'SĂPUN DE TOALETĂ'.

Advertisement for 'MIGRENA' medicine with image of a woman.

Advertisement for 'PECTOSIN ITEANU' medicine.

Advertisement for 'VOPSEA de PĂR RAPID' medicine with image of a woman.

Reclama e sufletul comerțului

NOUILE MARI PREMII

OFERITE DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI CU INCEPERE DELA 28 MAI, 1911

O NOUA VILA LA SINAIA

«Villa Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

Un dormitor de bronz

de mare valoare, cumpărat de la Industria metalică «Marcu», Bulevardul Elisabeta, 8.

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILĂ p. SALONAȘ | UN DORMITOR DE LEMN FIN

din tresie exotică și malaca emailată, compusă din:
O canapea, două fotolii, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin Littmann, str. Lipscași, No. 3.

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Gancă, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10. — Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURĂ DE TOALETA JAPONEZĂ

compusă din un armuar cu oglindă, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză. Una toaletă cu marmură și oglindă din bambu veritabil. Una dormeză tapisată cu stofă japoneză. Un scrin cu șapte cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. Un pedestal de bambu cu vas japonez. Una etajeră de perete, de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și un scaun tapisat tot cu stofă japoneză. Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu E. A. Pucher et Comp., Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMĂTATE GARNITURĂ MOBILĂ DE LEMN DE STEJAR PENTRU INTRARE

compusă din: Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în plus fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia.

UNA SUFRAGERIE MODERNA DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile Gildener Rosenthal et Hascal, București, strada Carol I, No. 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă, cu o figură oxidată, așezat pe un postament, aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesion» cu vitrouri, având mersul de 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail Frații A. et L. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I-ii.

O mașină de scris «Erica», ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la Compania «Ideal». Depozitul mașinilor de scris din București, Palatul Eforiei, reprezentant Leonida Piokowski.

O pendulă modernă culoarea năchii și **un ceasornic** pentru birou, rea năchii și un ceasornic pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin «Ceasornicării Colței», strada Colței, 31.

2 pelerine de ploae, calitatea I, portative pe ambele părți și **2 truse** de voiaj, piele de crocodil.

2 aparate de ras «Juvenia», cumpărate de la «Compania generală», birou de informații, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară, cu capacul de nuc.

1 mașină de cusut de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitatea cea mai superioară; coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masă și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut «Compania anglo-americană», București, strada Carol No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Un gramofon mare, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragma de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model Stradivarius, completă, cu arcuș, cutie și accesorii.

Una harmonică de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate cu metal.

Una mandolină de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și elegant ornată cu sidef, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

Afară de acestea, toți abonații mai primese în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere: Memoriile Regelui Carol I.

Serviciu de bucatărie «Sirius email», compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin A. Rechenberg et fiu, București Lipscași, 15.

6 cămăși bărbațești de zi, de zefir sau albe, cu piepți de olandă; **6 perechi** pantaloni (indispensabili);

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse; **6 baiiste de olandă** cu monogramă;

1 pereche jartiere de mătase; **1 pereche** bretele idem, cari se vor confecționa după măsura câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie «La patru sezoane», Victoriei, pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.

2 costume de haine (saco), după măsură și alegerea stoffei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jacques Grimberg, strada Academiei, 28.

Una bucată 19 metri pânză de inșor cu borangic, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor.

2 ceasornice de aur pentru bărbat și două pentru damă;

1 ceasornic de argint rusesc pentru bărbat;

O brățară de aur cu 3 diamante;

Un inel de aur bărbătesc cu rubin; **un inel** de aur cu safir; **un inel** cu două și safir la mijloc.

2 ceasornice de metal marca «Sonia»

2 portloto grafit de portolan japonez, cu flori artistice, lucrate în foc;

Un pince-nez aur 14 karate; **una pereche ochelari duble;**

2 lorgnioane pentru damă; **12 benocluuri** de teatru, cumpărate de la institutul de optică «Ocularium», str. Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-rului Gheorghe D. Fischer, oculist.

Un frumos premiu pentru grădină, «Santicler», compus din un cocoș, două găini și douăsprezece pușori.

Un curs complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor Henry H. Duployen, strada Edgard Quinet, No. 5.

30 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.